7/7655

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-1430-88766 18 AGUSTOS 2005
KONU : Şanlıurfa Milletvekili
Sayın Turan TÜYSÜZ'ün
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:TBMM Başkanlığının 13.07.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12798 sayılı yazısı.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Turan TÜYSÜZ'ün 7/7655-12802 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(2 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/7655

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN TURAN TÜYSÜZ'ÜN 7/7655-12802 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

19 Mart 2001 de çıkarılan 2001-15 sayılı kararnameye aykırı olarak TCDD Yönetim Kurulu Makine Kimya Endüstrisine silah yapımı için satması gereken hurdayı aralarında beldelerin bulunduğu belediyelere devretti.

SORU 1- Belediyelere satılan bu hurda satışı kanuni midir, değilse alınan TCDD Yönetim Kurulu hakkında soruşturma açmayı düşünüyor busunuz?

SORU 2- Belediyeler bu hurdaları tekrar satmışlar mıdır, yoksa aldıkları bu hurdaları kendi ihtiyaçları için mi kullanmışlardır?

SORU 3- Bir kg hurda rayın piyasadaki fiyatı 600-700 bindir. Bunu göz önüne alarak Devlet hurda satışında zarar etmiş midir?

SORU 4- Devredilen belediyelerin içinde Ak partili belediyeler ilk sıradadır. Bu belediyelerin dışında başka belediyelere de hurda satışı olmuş mudur?

SORU 5- MKE dışında yapılan bu satıştan Devletimiz ne kadar zarar etmektedir.

SORU 6- MSB tarafından, yanlışlıktan dönün bu yapılan savunma sanayimizin üretiminde ciddi endişeler yaratır uyarısı, niçin göz ardı edilmiştir? Ulaştırma Bakanlığı nezdinde başında T.C. DDY alan bu kuruluş kime ve kimlere hizmet etmeyi düşünmektedir? Bu konuda yapacağınız soruşturma kapsamında konuyu ilerde kamuoyu ile paylaşmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP:

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi bir Kamu İktisadi Kuruluşudur. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Kamu İktisadi Kuruluşunu "sermayesinin tamamı Devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür" şeklinde tanımlamış ve "kamu iktisadi kuruluşlarının ...ekonominin kurallarına uygun olarak yönetilmeleri"nin amaç olduğu 1'nci maddesinde belirtilmiştir.

Demiryolu hat kesimlerinde yapılan onarımlar ile malzeme yorulması nedeniyle değiştirilen ray ve bağlantı elemanlarından oluşan hurda durumundaki malzemelerin toplanmasında gecikmeler yaşanmaktadır. Bu gibi gecikmeler hatlarda yapılan bakım ve tamirat çalışmalarını aksatmakta ve seyrüsefer emniyetini tehlikeye düşürmektedir. Seyrüsefer emniyetini tehlikeye düşüren, yol kenarlarındaki yığılmalar nedeniyle çevreye zarar veren bu gibi malzemelerin beklemesi, aynı zamanda duran maddi varlık olarak da TCDD'ye zarar olarak yansımaktadır. Zarar eden bir kuruluş olarak TCDD'nin; ticari yönden zararın azaltılması amacıyla bu gibi hurdaları değerlendirmesinin yanında, yarattığı tehlikenin ve çevre zararının da önlenmesi yönünde tedbir almasını gerekli kılmaktadır.

./..

19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4916 sayılı Kanun'un 37'nci maddesi uyarınca TCDD Yönetim Kurulu'nun 2003 yılında aldığı hurda satışına ilişkin kararla, daha önceki yıllarda satış yapılan şahıs ve kurum sayısı azaltılarak, alıcı profili belediyeler ve askeri birlikler olarak sınırlandırılmış ve MKE Kurumunca belirlenen fiyatların iki katına satışını kararlaştırmıştır. Benzer kararlar 1991 yılı öncesi ve sonrasında değişik tarihlerde TCDD Yönetim Kurullarınca alınarak hurda satışları yapılmıştır.

MKE Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğü'nün 2004 yılı birinci altı aylık hurda fiyatı 91.752 TL/Kg., ikinci altı aylık hurda fiyatı da 99.100 TL/Kg.dır. TCDD tarafından Belediyelere yapılan hurda satışında 2004 yılı birinci altı ayda uygulanan fiyat 183.504 TL/Kg., ikinci altı ayda uygulanan fiyat ise 198.200 TL/Kg. olup, MKE Kurumu'nun tayin ettiği fiyatın iki katıdır.

Öte yandan, TCDD demiryolu hattı boyunda dağınık durumdaki hurda malzemelerinin toplanması, kesilmesi, taşınması ve her türlü gideri alıcıya ait olmak üzere 183.504 TL/Kg. olan fiyatına karşılık satış işlemi 198.200 TL/Kg. fiyattan gerçekleştirilmiştir. Roterdam'da hurda rayın istifli ihraç fiyatı 175 ile 185 $/Ton arasında değişmektedir. Uluslararası hurda ray ihraç fiyatı yaklaşık 235.000 TL/Kg iken bu fiyatın ülkemizde 600.000-700.000 TL/Kg. olması mümkün değildir.

19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4916 sayılı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 37'nci Maddesi "Katma bütçeli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait, hizmet dışı kaldığından kullanılmayan veya ihtiyaç fazlası olan iş makinesi, makine ve teçhizat, demirbaş, araç, gereç ve malzemeleri belediyelere, il özel idarelerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına karşılıklı anlaşma suretiyle satmaya, kiralamaya, satış ve kira bedellerini taksitlendirmeye ilgili kurumlar yetkilidir" hükmü ile ilgili kurumlar yetkili kılınmıştır.

Söz konusu Kanun uyarınca alınan TCDD Yönetim Kurulu Kararı ile hurda satışı gerçekleştirilmiş olup, bedelsiz devir ve zarar söz konusu olmadığı gibi, MKE Kurumu'nun belirlediği fiyatın iki katından daha yüksek bedelle gerçekleştirilen satıştan dolayı TCDD'nin kârı söz konusudur.

Belediyelere hurda malzeme satışı yapılmıştır. Belediyeler, hurda malzemeyi köprü üst geçitlerinde, köprü ve menfez yapımlarında, mezarlık ihata duvarı inşası ile bakım ve onarım yapımında kullanmak üzere talep etmişlerdir.

TCDD Yönetiminin belirlediği fiyatla şartları kabul eden ve bedelini ödeyebilen Belediyelere, Siyasi Parti aidiyeti aranmaksızın hurda malzeme satışı yapılmaktadır.

2004 yılında TCDD Yönetim Kurulu Kararı gereği 36 Belediye'ye hurda satışı yapılmış olup, Belediye'lerin 19'u AK Parti, 7'si Doğru Yol Partisi, 4'ü Cumhuriyet Halk Partisi, 3'ü Milliyetçi Hareket Partisi ve 2'si Saadet Partisine mensuptur.